

Saatja: Evelyn Kaasik <Evelyn.Kaasik@sotsiaalkindlustusamet.ee>
Saadetud: 16.08.2024 15:35
Adressaat: Kirsikka Uusmaa <Kirsikka.Uusmaa@sotsiaalkindlustusamet.ee>
Teema: Ed: Toimetulekutoetuse määramine pagulastele
Manused: image001.png; image002.png; image003.png

Tere, Kirsikka

Kas sa palun saad registreerida järelepärimise Deltas ja suunata vastamiseks Kätlin Sarapuule.

Ette tänades

Evelyn

Saatja: Evelyn Kaasik
Saatmisaeg: reede, 16. august 2024 15:34
Adressaat: 'Maris Sander' <maris.sander@pagulasabi.ee>
Teema: Vs: Toimetulekutoetuse määramine pagulastele

Täna täpsustuste eest.

Toimetuleku toetuse teenuse juht on puhkusel, ta on tagasi tööl augustikuu viimasel nädalal ja võtab teile vastamise ette.

Seniks vastavalt korrale, lasen ma meie kirjavahetuse registreerida ameti dokumendihaldussüsteemis ja suunan ka ametlikult vastamiseks teenuse juhile.

Vabandan, et peate meie poolt sisulist vastust ootama pikemalt.

Lugupidamisega
Evelyn Kaasik

Saatja: Maris Sander <maris.sander@pagulasabi.ee>
Saatmisaeg: reede, 16. august 2024 15:22
Adressaat: Evelyn Kaasik <Evelyn.Kaasik@sotsiaalkindlustusamet.ee>
Teema: RE: Toimetulekutoetuse määramine pagulastele

Tähelepanu! Tegemist on väljastpoolt asutust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Suured tänud kiire vastuse eest!

Meie kirjavahetus on siin:

Tere!

Elukoha registreerimist reguleerib [Rahvastikuregistri seadus? Riigi Teataja](#), täpsemat infot saab küsida siseministeeriumist või lugeda veebilehelt: [Rahvastikuregister](#) | [Siseministeerium](#).

SHS § 132. Toimetulekutoetuse taotlemine

(1) Toimetulekutoetuse taotleja esitab jooksva kuu eest toimetulekutoetuse saamiseks taotluse hiljemalt kuu viimaseks tööpäevaks kohaliku omavalitsuse üksusele, kelle haldusterritooriumil asub tema tegelik elukoht.

[[RT I, 28.12.2017, 8](#) - jõust. 01.01.2018]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses loetakse isiku tegelikuks elukohaks:

- 1) rahvastikuregistrisse kantud elukoht;
- 2) rahvastikuregistrisse kantud lisa-aadressi järgne elukoht;
- 3) rahvastikuregistrisse kantud viibimiskoht või
- 4) muu elukoht.

[[RT I, 17.11.2017, 1](#) - jõust. 01.01.2019]

Seletuskiri: Sotsiaalhoolekande seaduses täiendatakse § 132 lõikega 1¹, sätestades, mida loetakse isiku tegelikuks elukohaks sama seaduse § 132 lõike 1 tähenduses ehk toimetulekutoetuse määramisel. Elukohaks loetakse rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressi, rahvastikuregistrisse kantud lisa-aadressi, rahvastikuregistrisse kantud viibimiskohta ning muud elukohta. Muudatus on vajalik, et täpsustada, millistest kohaandmetest rahvastikuregistri tähenduses lähtutakse sotsiaalhoolekande seaduse alusel toimetulekutoetuse taotlemisel. Kehtiva sotsiaalhoolekande seaduse kohaselt taotletakse toimetulekutoetust kohaliku omavalitsuse üksuselt, kus asub toetuse taotleja tegelik elukoht. Käesoleva eelnõu jõustumisega täpsustatakse seadusega, mida peetakse silmas tegeliku elukoha all. Tegelikuks elukohaks võib, aga ei pruugi olla isiku rahvastikuregistrisse kantud elukoht. Toimetulekutoetuse puhul on tegemist puuduses elavatele inimestele mõeldud toetusega, mis peab tagama inimesele minimaalsed vahendid esmavajaduste rahuldamiseks. Kuna toimetulekutoetust makstakse üksnes siis, kui inimesel endal ei ole vahendeid enda ja oma pere liikmete ülalpidamiseks, siis võib toimetulekutoetuse taotlemise võimaldamine vaid inimese rahvastikuregistrijärgsest elukohast liiga piirata abivajajate võimalust abi saada ehk jätta nad abist ilma. Näiteks võib toimetulekutoetust taotlevate inimeste seas olla selliseid inimesi, kelle elukoht on kohaliku omavalitsuse täpsusega näiteks Narva või Valga linnas, kuid kes ringirändamise tulemusena elavad toetuse vajamise ajal hoopis mõnes Tallinna öömajas. Need inimesed jääksid siis abist ilma, kui peaksid toetuse taotlemiseks sõitma oma registrijärgsesse elukohta. Inimestel ei pruugi olla vaba raha selleks, et sõita oma rahvastikuregistrijärgse elukoha kohaliku omavalitsuse üksusesse toetust taotlema. Samuti ei pruugi toetust vajavatel inimestel olla võimalik registreerida enda elukoht üüripinnal üürileandja vastuseisu tõttu. Seetõttu tuleb võimaldada inimestel saada riigieelarvest makstavaid sotsiaaltoetusi nendest omavalitsusest, kus inimesed abi vajamise ajal tegelikult elavad.

Kui isik ei ela rahvastikuregistris oleval aadressil ning kohalik omavalitsus kustutab tema elukoha registrist, säilivad isikutele siiski põhilised õigused vältimatu abi saamiseks vastavalt sotsiaalhoolekande seaduse § 5 lõikele 4, mille kohaselt isikule, kelle elukohta ei saa kindlaks määrata, korraldab sotsiaalteenuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmise see valla- või linnavalitsus, kelle halduspiirkonnas isik abi vajamise ajal asub.

Kõike head

Kaie

From: Maris Sander <maris.sander@pagulasabi.ee>

Sent: Wednesday, August 7, 2024 10:33 AM

To: Kaie Pukk <Kaie.Pukk@sm.ee>

Subject: RE: Infopäring Eesti Pagulasabist

Tere!

Suured tänud kiire vastuse eest!

Seoses rahvastikuregistriga ? meile on tulnud murettekitavat tagasisidet KOVidest, et kohaliku omavalitsuse täpsusega ei soovitata inimesi enam rahvastikuregistrisse registreerida (kuuldavasti siseministeeriumist tulnud juhis ? ei ole seda nende käest otse üle kontrollinud)? Kas olete sellest kuulnud ning kas see võib sel juhul osutada takistuseks toimetulekutoetuse saamisel?

Kõike head soovides

Maris

From: Kaie Pukk <Kaie.Pukk@sm.ee>
Sent: 6 August, 2024 03:56 PM
To: Maris Sander <maris.sander@pagulasabi.ee>
Subject: RE: Infopäring Eesti Pagulasabist

Tere!

Täname, et pöördusite sotsiaalministeeriumi poole.

Statistika toimetulekutoetuse saajate kohta on manuses olevas dokumendis. Soolises lõikes meil hetkel andmeid ei ole, see nõuaks sotsiaalkindlustusametilt eraldi päringu tegemist. Meil on küll statistikat toetuse saajate kordade arvu kohta aga pole eraldi välja toodud, palju nendest on AK saajad.

Töötutoetuse kaotamise mõjusid hindas lisaks sotsiaalministeeriumile ka majandus- ja kommunikatsiooni ministeerium ja on välja toodud ebasoovitavate mõjude risk:

*Muudatuste tulemusena uues süsteemis töötushüvitisele mittekvalifitseerujatest (kokku hinnanguliselt 8668 inimest) 42% on 16?24-aastased noored ning 15% hoolduskoormusega registreeritud töötud, kes on juba praegu võrreldes teiste sihtrühmadega tööturul haavatavamas positsioonis. Baasmääras hüvitisele mittekvalifitseerumise tõttu väheneb töötuse perioodil nende majanduslik toimetulek, mistõttu võib muudatuste tulemusel eeldada toimetulekutoetust vajavate leibkondade arvu kasvu. Baasmääras hüvitisele mittekvalifitseeruva registreeritud töötul on võimalik taotleda kohalikult omavalitsuselt toimetulekutoetust, mille eesmärk on tagada toimetulekuks vajalik rahaline abi ning mis vähendab uues süsteemis töötushüvitisest ilma jäävate inimeste jaoks muudatuste negatiivseid majanduslikke mõjusid. 2023. aastal sai toimetulekutoetust kokku 19 592 leibkonda. Sotsiaalministeeriumi arvutuste alusel kasvab muudatuste tõttu 2025. aastal toimetulekutoetust vajavate leibkondade arv 385, 2026. aastal 578, 2027. aastal 502 ning 2028. aastal 482 võrra. Nagu eespool mainitud, on töötushüvitiste muudatustest negatiivselt mõjutatud hinnanguliselt **8668 inimest**. Võttes arvesse keskmist leibkonna suurust 2023. aastal (keskmiselt 2,1 inimest leibkonnas), mõjutavad töötushüvitiste muudatused negatiivselt hinnanguliselt ca 4128 leibkonda, kellest ca 9,3% vajaksid 2025. aastal toimetulekutoetust ning järgnevatel aastatel ca 11,7?14%, mistõttu on muudatusel leibkondade toimetulekule oluline mõju. Lisaks mõjutab töötuse majanduslikku toimetulekut töötuse perioodil olulisel määral ka leibkonna koosseis ehk kas leibkonnas on teisi tuluteenijaid ja kui palju on leibkonnas ülalpeetavaid.*

Nende numbrite järgi ei ole võimalik öelda, palju töötutoetuse saajatest juba tegelikult praegu toimetulekutoetust saavad ja ka kõik töötutoetuse saajad ei pruugi kvalifitseeruda toimetulekutoetuse

saajaks, kuna töötutoetus on isikupõhine aga toimetulekutoetus leibkonna põhine. Samas ei tea, palju nendest on ajutise kaitse saajad.

Antud muudatus jõustub 1. jaanuarist 2026 ja kuna oleme paralleelselt liikumas selles suunas, et vähendada KOV sotsiaaltöötajate toimetulekutoetuse taotluste menetluskoormust, siis ei ole teada, kas töötutoetuse kaotamisega koormus praegusega oluliselt suureneb.

Kõige suurem vajadus on aidata ja nügida inimesed tööle, töötud saavad endiselt töötukassa teenuseid ja nõustamist ning töötutoetuse kaotamine peaks motiveerima inimesi minema tööturule.

Kuna toimetulekutoetus on riigi poolne toetus abivajajale, saavad KOV-id iga taotluse menetlemise pealt kindla summa, kui suureneb taotluste arv, siis suureneb ka KOV-ile laekuv summa. Toetuse maksmisele kuuluv summa makstakse KOV-ile kulu- ehk tekkepõhiselt.

Toimetulekutoetuse maksmine toimub tegeliku elukoha järgi, seega ei ole toetuse saamisel oluline RR järgne täpne elukoht. See tähendab, et inimene saab toetust taotleda seal KOV-is, kus ta elab, mitte seal, kus on tal sissekirjutus. Kuigi rahavastikuregistri seaduse alusel peab isik viima registriandmed vastavusse tegelike andmetega, siis on piisavaks asjaoluks ka KOV täpsusega RR elukoht. Toetuse saamiseks on oluline Eestis elamise luba, kui luba ei ole või elamisluba pole pikendatud, siis pole õigust ka toimetulekutoetusele.

Lugupidamisega

Kaie Pukk
nõunik
Hüvitiste ja pensionipoliitika osakond
Sotsiaalministeerium

Kaie.Pukk@sm.ee

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn
www.sm.ee

From: Maris Sander <maris.sander@pagulasabi.ee>

Sent: Tuesday, August 6, 2024 10:49 AM

To: SM Info

Subject: Infopäring Eesti Pagulasabist

Tere!

Kirjutan teile Eesti Pagulasabist seoses riigi kavaga kaotada töötutoetused ning abi vajavad inimesed suunata selle asemel toimetulekutoetuste süsteemi.

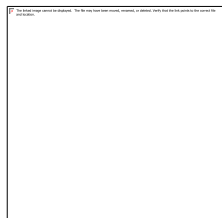
Sooviksime teada, kui palju Ukraina põgenikke saab praegu toimetulekutoetust (kui teil on võimalik, sooviksime rohkem infot ka selle kohta, kui kaua keskmiselt põgenik toimetulekutoetust saab, kas need on naised või mehed ning kus nad elavad). Samuti oleks hea teada, kuidas on sõjapõgenike seas toimetulekutoetuste saajate arv ajas muutunud.

Kuidas teie hindate, kas kohalikud omavalitsused saavad Töötukassast seni toetust saanud põgenike ületulemisega KOVidesse hakkama ning kas riigi kavandatav lisaraha KOVidele selleks on piisav?

Millist tuge KOVid veel vajaksid, et suurema toimetulekutoetust vajavate põgenike hulgaga toime tulla ning kuidas riik kavatses KOVe selles aidata?

Üks mure, mida me näeme uue süsteemi juurutamisel on see, et põgenikel on raskusi omale püsiva elukoha leidmise ja sissekirjutuse saamisega. Ent see on eeltingimus toimetulekutoetuse saamisel. Kas olete seda võimalikku takistust toetuse saamisel arvesse võtnud?

Kõike head soovides

Maris Sander

Huvikaitsespetsialist
Eesti Pagulasabi

+372 566 221 33

www.pagulasabi.ee

[Facebook](#) | [Instagram](#) | [Twitter](#)

*A refugee is an ordinary person in an extraordinary situation.
You can help us restore the ordinary in their lives. Donate [here](#).*

From: Evelyn Kaasik <Evelyn.Kaasik@sotsiaalkindlustusamet.ee>

Sent: 16 August, 2024 02:59 PM

To: Maris Sander <maris.sander@pagulasabi.ee>

Subject: Vs: Toimetulekutoetuse määramine pagulastele

Tere, Maris

Täna pöördumise eest.

Kuna viitasite oma meilis sotsiaalministeeriumi infopäringu vastusele, palume edastada ka need meile, et oleksime kõik ühes infoväljas teie pöördumisele vastates.

Saadest teilt täiendava info, proovime anda enda poolt ka täiendava selgituse.

Lugupidamisega

Evelyn Kaasik
Kov nõustamistalituse juhataja
Sotsiaalkindlustusamet

Saatja: Maris Sander <maris.sander@pagulasabi.ee>
Saatmisaeg: reede, 16. august 2024 13:38
Adressaat: Evelyn Kaasik <Evelyn.Kaasik@sotsiaalkindlustusamet.ee>
Teema: Toimetulekutoetuse määramine pagulastele

Tähelepanu! Tegemist on väljastpoolt asutust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Tere!

Kirjutan teile seoses toimetulekutoetuste määramisega põgenikele kohalikes omavalitsustes.

Tegime infopäringu sotsiaalministeeriumile seoses ukraina kodanikele toimetulekutoetuse määramisega, kellel võib olla keeruline oma elukohta registreerida ning nad viitasid oma vastuses seadusesättele, mille järgi elukoharegistreering ei ole eeltingimus toimetulekutoetuse määramisel.

Kuna meie teada kohalikes omavalitsustes siiski pigem nõutakse inimestelt elukoha registreeringut ning tegelikult ka töötukassas arvelolekut, siis tahaksime uurida, kuidas teie ses osas kohalike omavalitsuste töötajaid nõustate ja milline see praktika ikkagi on.

Kuna riigil on kava töötutoetuste süsteem sulgeda, siis toimetulekutoetuste skeemi tuleks tõenäoliselt päris palju ukraina põgenikke üle, seetõttu uurime, milline on põgenike ligipääs toimetulekutoetusele, kui nad ei suuda mõnda tingimust täita.

Kas teil oleks võimalust meiega kokku saada ning sel teemal natuke selgitusi jagama, et kuidas seadust toimetulekutoetuste määramisel ikkagi KOVides rakendatakse ja meilegi ses osas pisut nõu anda?

Eesti Pagulasabi nõustajad, koolitajad ja kogukonnakoordinaatorid puutuvad samuti nende teemadega kokku ning soovime meie poole pöörduvatele pagulastele anda võimalikult täpset infot.

Lugupidamisega

Maris Sander
Huvikaitsespetsialist
Eesti Pagulasabi

+372 566 221 33

www.pagulasabi.ee

[Facebook](#) | [Instagram](#) | [Twitter](#)

*A refugee is an ordinary person in an extraordinary situation.
You can help us restore the ordinary in their lives. Donate [here](#).*